

Skogsstyrelsen
551 83 Jönköping

Datum 2008-09-10
Dnr 32-2008-1017

Skogsstyrelsens delårsrapport 2008

Riksrevisionen har översiktligt granskat Skogsstyrelsens (SKS:s) delårsrapport, daterad 2008-08-14, för perioden den 1 januari - 30 juni 2008. Syftet har varit att bedöma om det i den översiktliga granskningen framkommit något som tyder på att delårsrapporten inte uppfyller kraven enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag.

I samband med granskning av delårsrapporten har vi även granskat SKS:s analyser av den ekonomiska situationen.

Riksrevisionen önskar information senast 2008-10-24 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Sammanfattning

Riksrevisionens översiktliga granskning av delårsrapporten visar att det fortfarande finns brister i den interna styrningen och kontrollen på SKS, bland annat avseende arbets- och ansvarsfördelning. Vid granskning av delårsrapporten har följande brister konstaterats:

- Felaktigt aktiverade kostnader för immateriella anläggningstillgångar.
- Bristande redovisning av avvecklingskostnader inom Gröna Jobb och Plusjobb.
- Bristande kvalitet i den löpande redovisningen.
- Avsaknad av dokumenterade analyser och kvalitetssäkring av utfallen i resultaträkningen.
- Avsaknad av dokumenterade analyser och kvalitetssäkring av pågående projekt.

I samband med granskningen av delårsrapporten har Riksrevisionen även granskat SKS:s ekonomiska uppföljningar med inriktning mot uppdragsverksamheten. Riksrevisionen rekommenderar SKS att med anledning av den ansträngda ekonomiska situationen utveckla analyser och

underlag för prognostisering av uppdragsverksamheten i kommande månadsrapporter.

Intern styrning och kontroll

Riksrevisionens granskning av SKS under år 2007 visade att myndigheten hade betydande brister avseende intern styrning och kontroll inom flera områden (se revisionsberättelse och revisionsrapport daterade 2008-03-19). SKS har under år 2008 tagit fram en åtgärdsplan för att komma tillrätta med bristerna. En del av åtgärdsplanen utgörs av en internkontrollplan som omfattar flera olika administrativa funktioner. Ansvaret för genomförandet av planen ligger på region- och avdelningschefer. På grund av tidsbrist togs internkontrollplanen fram utan att någon dokumenterad övergripande riskanalys genomfördes. Eftersom internkontrollplanen inte bygger på någon dokumenterad riskanalys anser Riksrevisionen att det är oklart om de mest väsentliga/riskfyllda områdena omfattas. Vidare visar Riksrevisionens, internrevisionens och Öhrlings PricewaterhouseCoopers granskningar att internkontrollplanen ännu inte fullt ut är implementerad.

Riksrevisionens granskning av delårsrapporten visar att det fortfarande finns brister i den interna styrningen och kontrollen på SKS. Det råder fortfarande oklarheter avseende arbets- och ansvarsfördelning mellan ekonomienheten, redovisningsenheten och regionala economicontrollers vad gäller analyser och kvalitetssäkring av redovisningen. Bristerna gäller både löpande under året och i delårsrapporten. Nedan redovisas Riksrevisionens mest väsentliga iakttagelser från den översiktliga granskningen av delårsrapporten.

Felaktigt aktiverade kostnader för immateriella anläggningstillgångar:

Riksrevisionens granskning av årsredovisningen 2007 visade att SKS aktiverat vissa kostnader som immateriella anläggningstillgångar i strid med gällande regelverk. SKS har meddelat styrelsen att nya rutiner för hantering av immateriella anläggningstillgångar har tagits fram samt att kostnader som tidigare hade aktiverats felaktigt har justerats. Vidare skriver SKS i delårsrapporten att prognosen bygger på att de rättelser som gjordes under första halvåret i bokföringen inte kommer att återfinnas under andra halvåret, till exempel rättelser av immateriella anläggningstillgångar.

Riksrevisionens granskning visar dock att kostnader som SKS tidigare felaktigt aktiverat (cirka 3,7 mnkr) inte hade justerats i redovisningen per 30 juni 2008. Konsekvensen är att det ekonomiska resultatet inom uppdragsverksamheten samt anslagsavräkningen på anslag 41:1 är felaktigt med 3,7 mnkr i delårsrapporten.

Bristande redovisning av avvecklingskostnader inom Gröna Jobb och Plusjobb:

Vid granskning av årsredovisningen 2007 konstaterade Riksrevisionen brister i SKS:s underlag för beräkning av avvecklingskostnader inom Gröna Jobb och Plusjobb (se revisionspromemoria daterad 2008-04-22). I årsredovisningen 2007 redovisade SKS en reservering för framtida avvecklingskostnader inom Plusjobb på 4,5 mnkr. Utfallet under första halvåret 2008 visar att faktiska avvecklingskostnader inom Plusjobb uppgått till 12 mnkr. Riksrevisionen har även fått information från region Väst om att kvarvarande avvecklingskostnader för Plusjobb beräknas till 2,5 mnkr för andra halvåret 2008. Den stora differensen mellan beräknade avvecklingskostnader i årsredovisningen 2007 och konstaterade avvecklingskostnader under år 2008 visar att utförda beräkningar i årsredovisningen 2007 var osäkra.

Riksrevisionens granskning av delårsrapporten visar vidare att SKS ännu inte har tagit fram riktlinjer för beräkning av avvecklingskostnader inom Gröna Jobb och Plusjobb. SKS har inte heller tagit fram underlag som visar hur bokförda avvecklingskostnader på 5 mnkr i delårsrapporten har beräknats. Vad gäller Plusjobben på region Väst redovisar SKS inga avvecklingskostnader i delårsrapporten. Konsekvensen är att det ekonomiska resultatet i delårsrapporten är 2,5 mnkr för högt.

Avvecklingskostnader definieras här både som beräknade framtida underskott i pågående projekt och som övriga avvecklingskostnader, t.ex. uppsägningskostnader för personal och lokaler.

Bristande kvalitet i den löpande redovisningen:

Riksrevisionens granskning visar att SKS inte löpande under år 2008 har periodiserat intäkter och löpande bokfört kostnader inom Plusjobb fullt ut. Detta har medfört att det ekonomiska resultatet för verksamheten varierat kraftigt under året. Per den 30 april 2008 uppgick t.ex. underskottet inom Plusjobb till 1 mnkr enligt redovisningen. I delårsrapporten per den 30 juni 2008 har underskottet vuxit till 12 mnkr.

Avvikelsen visar att SKS har haft bristande kvalitet i redovisningen även under år 2008. Eftersom ansvariga personer för pågående projekt på SKS löpande följer upp verksamheten utifrån information som hämtas från ekonomisystemet (Agresso) kan detta innebära att felaktiga slutsatser dras. Bristande kvalitet i redovisningen ökar även risken för att felaktiga/för sena åtgärder vidtas. Konsekvensen kan då bli att de ekonomiska underskotten i vissa projekt blir större än vad som egentligen skulle vara nödvändigt.

Avsaknad av dokumenterade analyser och kvalitetssäkring av utfallen i resultaträkningen:

SKS:s bokslutsanvisningar för delårsrapporten år 2008 innehåller detaljerade anvisningar om ansvar, kvalitetssäkring och dokumentationskrav avseende poster i balansräkningen. Bokslutsanvisningarna innehåller däremot inte anvisningar för hur och vem som ska kvalitetssäkra utfallen i resultaträkningen. För att kunna kvalitetssäkra utfallen av flertalet poster i resultaträkningen krävs en god verksamhetskunskap, vilket finns på region- och avdelningsnivå. SKS använder sig enligt uppgift av Webb-info för denna typ av uppföljning, där chefer kan utföra budgetavstämning per resultatkonto. Cheferna har fått utbildning i hur uppföljning via Webb-info ska utföras.

Riksrevisionens granskning av delårsrapporten visar att det på SKS centralt saknas dokumentation från den genomförda kvalitetssäkringen av utfallen i resultaträkningen. Ledningens underlag från den kvalitetssäkring som faktiskt har utförts är därmed begränsad. Riksrevisionen bedömer att SKS centralt bör förtydliga anvisningarna om vilken kvalitetssäkring av utfallen i resultaträkningen som respektive distrikt/region/avdelning ska utföra dels löpande under året, dels i samband med delårsrapporter och årsredovisningar. Dokumentation från utförd kvalitetssäkring av utfallen i resultaträkningen vid delårsrapporter och årsredovisningar bör vidare sammanställas/sammanfattas centralt på SKS.

Avsaknad av dokumenterade analyser och kvalitetssäkring av pågående projekt:

SKS bedriver en omfattande uppdragsverksamhet. Uppdragsverksamheten går för närvarande med stora underskott (- 27 mnkr under första halvåret 2008). Att SKS tillämpar goda rutiner för värdering och redovisning av pågående projekt (upparbetade men ännu inte fakturerade intäkter) är väsentligt för att redovisat resultat i delårsrapporter och årsredovisningar ska vara rättvisande. Eftersom uppdragsverksamheten går med stora underskott är det även mycket viktigt att pågående projekt analyseras ingående och att ledningen löpande får information om förlustprojekt.

Riksrevisionens granskning av delårsrapporten visar att det saknas dokumenterade analyser och en dokumenterad kvalitetssäkring av pågående projekt på SKS centralt (avser både posten pågående arbeten och periodavgränsningsposter). SKS förutsätter att ekonomicontrollers på regionerna har gjort denna typ av analyser och att de pågående projekten är kvalitetssäkrade och korrekt värderade. Riksrevisionens granskning visar att det saknas anvisningar till ekonomicontrollers om hur analyser och kvalitetssäkring av pågående projekt ska utföras samt hur dokumentation därav ska ske.

Rekommendation:

För att komma tillrätta med bristerna i den interna styrningen och kontrollen inom myndighetens administrativa funktioner bedömer Riksrevisionen att det är väsentligt att SKS utför en dokumenterad övergripande riskanalys. Riskanalysen bör vara utgångspunkt för fastställande av kontrollåtgärder och rutiner för uppföljning, både löpande under året och i samband med upprättande av delårsrapporter och årsredovisningar. SKS bör integrera detta arbete med framtagande av rutiner kring förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll.

Skogsstyrelsens ekonomiska situation

SKS:s ekonomiska situation är ansträngd. I delårsrapporten är utfallet på förvaltningsanslaget (anslag 41:1 ap. 1) 32 mnkr högre än 6/12 av årets disponibla medel. Underskottet inom uppdragsverksamheten uppgår till 27 mnkr.

SKS har under år 2008 tagit fram en åtgärdsplan med besparingsåtgärder. SKS har även under år 2008 utvecklat rutinerna för månadsvisa ekonomiska uppföljningar. Dessa åtgärder ser Riksrevisionen positivt på.

SKS:s prognos i delårsrapporten för hela 2008 visar att anslagskrediten på förvaltningsanslaget kommer att utnyttjas med 17 mnkr och att underskottet i uppdragsverksamheten kommer att uppgå till 21,6 mnkr. SKS uppger att en förutsättning för att prognosen i delårsrapporten ska uppnås är att omsättningen i uppdragsverksamheten kraftigt ökar under andra halvåret. Orsaken till detta är att SKS inte har ekonomiskt utrymme att bedriva en lika omfattande anslagsfinansierad verksamhet under andra halvåret som under första halvåret. Myndighetens fasta kostnader måste därför i högre grad finansieras av en större uppdragsverksamhet.

I samband med granskning av delårsrapporten har Riksrevisionen granskat SKS:s ekonomiska uppföljningar med inriktning mot uppdragsverksamheten för månaderna april, maj och juni (både på regionnivå och för hela SKS). Granskningen visar att analyser och underlag för lämnade prognoser är framtagna på en mycket övergripande nivå. Riksrevisionen bedömer att det bl.a. saknas analyser av:

- Hur volymen inom uppdragsverksamheten ska öka.
- Orderstocken.
- Vilka konkreta uppdrag som är på ingående och hur omfattande de är.
- Konsekvenser med anledning av att arealmätningssuppdraget mot Statens Jordbruksverk dragit ut på tiden och inte blir lika omfattande som först uppgavs.
- Den relativt höga personalomsättningen för personal som jobbar inom uppdragsverksamheten. I vissa fall har SKS idag inte

tillräckligt med kompetens för att utföra inkommande uppdrag (t.ex. Gröna planer på region Väst).

Riksrevisionen har inte granskat huruvida denna typ av analyser tas fram på distrikts- och regionnivå utan att SKS har redovisat informationen i månadsrapporterna. Eftersom SKS:s prognostiserade ekonomiska utfall för helåret 2008 är direkt beroende av att volymen inom uppdragsverksamheten ökar, är det väsentligt att ledningen får tillräckligt med information och underlag för att kunna bedöma den ekonomiska situationen på ett tillförlitligt sätt. Riksrevisionen bedömer därför att det är viktigt att fördjupade analyser av uppdragsverksamheten utförs i kommande månadsrapporter.

Riksrevisionen vill även poängtera vikten av att full kostnadstäckning enligt 5§ avgiftsförordningen (1992:191) uppnås inom uppdragsverksamheten, särskilt med beaktande av att SKS verkar på en konkurrensutsatt marknad.

Rekommendation:

SKS bör med anledning av den ansträngda ekonomiska situationen utveckla analyser och underlag för prognostisering av uppdragsverksamheten. Det är även viktigt att enskilt stora och/eller riskfyllda pågående projekt noggrant följs upp och analyseras under år 2008.

Ansvarig revisor Stefan Andersson har beslutat i detta ärende.
Uppdragsledare Lina Palmgren har varit föredragande.

Stefan Andersson

Lina Palmgren

Kopia för kännedom:

Jordbruksdepartementet